

cation imuheptin („Insect FARM SA”, România) 300 mg/day in 2-3 hours after dinner; II (control group) – 25 patients which received only basic treatment. The therapy lasted for 2 months.

Results and discussion. Before the beginning of the treatment the severity of the main markers of NASH was approximately the same ($p > 0,1$) in patients of both main and control groups. Duration of the symptoms during the treatment period was significantly different in patients of the 1st and 2nd groups. Most clearly those differences were seen while analysis of clinical symptoms after 1 month of study which showed a difference in the persistence of a number of symptoms and syndromes among the group of patients who received the conventional metabolic therapy and the patients who received additionally imuheptin. After 2 months of treatment the subjective markers of liver damage decreased significantly in patients of both groups, but statistically true changes were registered only in patients of the main group. As shown in table 2 clinical symptoms regressed generally faster at the end of the course of treatment in patients receiving imuheptin compared with patients not receiving this drug. Such symptoms as pain in the right hypochondrium, flatulence and general weakness, decreased by 13, 18, and 12.5 times, respectively. The analyzed parameters also showed positive dynamics in patients of the control group, but it was less significant than in the main group (decrease in the intensity by 3, 6 and 4.3 times). After 2 months of therapy, symptoms such as bloating and palmar erythema had reached complete regression in patients receiving imuheptin, while in patients of control group they persisted, although they were less pronounced than in the first month of the study. Ultrasound studies showing a positive change in the structure of the liver during therapy including imuheptin. In the majority of these patients it was revealed shrinkage of the right lobe of the liver, predominantly in anterior-posterior dimensions. Parameters reflecting the density of the liver (echogenicity, homogeneity of parenchyma and impedance) diminished by 2.1, 2.3 and 2.6 times, respectively. In the control group echogenicity, homogeneity of the parenchyma and impedance changed slightly and the values' differences were statistically insignificant ($p > 0,1$). Integrated treatment with imuheptina led to an improvement of blood lipid concentration. In patients taking imuheptin the average level of total cholesterol decreased by 19.2%, low-density lipoprotein (LDL) - by 21,4%, triglycerides - by 48,9%, the index of atherogenicity – by 29,8%. During this therapy there was a tendency of increase of high-density lipoproteins by 20,4% (from $0,93 \pm 0,10$ to $1,12 \pm 0,12$ mmol / l, $p > 0,1$).

In the control group there was also noted positive dynamics in lipid concentrations, but the differences were statistically insignificant ($p > 0,1$).

Conclusions. Additional inclusion of entomological drug imuheptin in the complex therapy of patients with non-alcoholic steatohepatitis determines a more rapid reduction of pain and asthenovegetative syndromes and provides a reduction in hepatomegaly. Combined therapy with the use of entomological drug imuheptin provided the normalization of cytolysis enzymes activity in most patients to the end of the treatment. Entomological drug imuheptin affects favorably the main links of pathogenesis of non-alcoholic steatohepatitis and contributes to the normalization of lipid metabolism.

HEPATITA CRONICĂ VIRALĂ C ȘI STEATOZA HEPATICĂ

Dumbrava Vlada-Tatiana, Lupașco Lulianna,
Țurcan Svetlana, Harea Gheorghe,
USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău,
Republica Moldova

Summary. *Chronic viral infection C is a worldwide problem affecting population in expansion. Liver steatosis considers being one of the factors causing the progression of liver disease. Our study included 111 of patients with chronic viral hepatitis C with/without liver steatosis. The deregulation of lipid and carbohydrate metabolism has been found in patients with chronic hepatitis C in association with liver steatosis versus without steatosis. It has been established some particularities in ultrasonographic examination.*

Actualitate. La scară mondială infecția virală C afectează aproximativ 200 milioane de oameni. În ultimii ani o atenție deosebită se acordă studierii factorilor patogenetici, implicați în progresarea hepatitei cronice virale C, inclusiv steatozei hepatice.

Scopul lucrării: studierea particularităților clinico-paraclinice la pacienții cu hepatită cronică virală C, genotip 1b, asociată cu steatoza hepatică nonalcoolică.

Material și metode. Studiul a inclus 111 pacienți cu hepatită cronică virală C, din ei cu steatoză hepatică – 56, fără steatoză – 55; lotul-martor – 30 de persoane sănătoase. Au fost apreciați parametrii clinico-paraclinici, inclusiv markerii sindroamelor de citoliză, colestază, indicatorii metabolismului glucidic și celui lipidic, examenul USG, cu evaluare Doppler Duplex color a sistemului portal, tomografia prin IMR, folosind o metodă specială de supresie lipidică.

Rezultate. Bolnavii cu steatoză hepatică asociată hepatitei cronice virale C au masa corpului și he-

patomegalia mai mari față de bolnavii fără steatoză. La pacienții cu hepatită cronică virală C și steatoză am determinat o creștere veridică a activității GGTP și FA, creșterea nivelului colesterolului total, a LDL colesterolului și a indicelui de aterogenitate, a nivelului apolipoproteinelor B și a raportului ApoB/ApoA. Indiferent de sex și de vârstă, la bolnavii cu hepatită cronică virală C și steatoză hepatică am înregistrat valori veridic crescute ale insulinei, peptidului C, indicelui HOMA, care indică apariția insulinorezistenței în acest grup de pacienți. Prin metoda USG, steatoza hepatică a fost depistată la 50,45% din bolnavii cu hepatită cronică virală C, iar prin IMR am diagnosticat steatoza hepatică la 63,33% din pacienți. Examinarea USG trebuie asociată cu evaluarea hemodinamicii din sistemul portal. Criteriile cu cea mai înaltă valoare diagnostică în aprecierea steatozei hepatice prin USG la bolnavii cu hepatită cronică virală C sunt creșterea gradului de ecogenitate a țesutului hepatic, prezența fluxului venos monofazic, depistarea zonelor hipoecogene în hilul hepatic, creșterea indicelui pulsatil și de rezistență în arterele hepatice și lienală.

CORELAȚIILE HEPATOPATIEI CRONICE ȘI PANCREATITEI CRONICE ÎN INTOXICAȚIA CRONICĂ ALCOOLICĂ

Feghiu Maria, Bugai Rodica,
USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău,
Republica Moldova

Summary. *The study included a group of 229 patients with alcoholic liver disease which has followed the presence of chronic pancreatitis. These patients were divided into II groups: I group – 147 patients diagnosed with chronic pancreatitis, II group – 82 patients with solitary alcoholic liver disease. Study results showed that the coexistence of liver pathology and chronic pancreatitis in patients with chronic alcoholic intoxication is more common than solitary chronic liver disease.*

Actualitate. Consumul habitual de alcool exercită multiple influențe funcționale asupra diverselor organe: SNC, sistemul nervos periferic și, nu în ultimul rând, asupra ficatului și pancreasului.

Scopul lucrării: studierea corelațiilor hepatopatiilor cronice și pancreatitei cronice în intoxicația cronică alcoolică.

Material și metode. S-a efectuat un studiu al unui lot de 229 de pacienți (anii 2007-2010) cu patologie hepatică alcoolică, diagnosticată în baza anamnezei, criteriilor clinice, biologice, imagistice, la care s-a urmărit prezența pancreatitei cronice. Acești pacienți au fost divizați în 2 loturi: I lot – 147 bolnavi

la care s-a depistat și pancreatită cronică; lotul II – 82 persoane cu hepatopatie alcoolică solitară. Vârsta pacienților – $54,3 \pm 2$ ani; bărbați – 178, femei – 51.

Rezultate. Formele clinice de patologie hepatică alcoolică au fost următoarele: hepatita alcoolică la 51 (34,1%) pacienți în lotul I și, respectiv, la 35 (42,6%) în lotul II, steatoza hepatică alcoolică la 44 (34,3%) bolnavi în lotul I și, respectiv, la 37 (49,2%) în lotul II, ciroza hepatică la 30 (21,1%) pacienți în lotul I și, respectiv, la 10 (8,2%) în lotul II.

Concluzie. Coexistența patologiei ficatului cu pancreatita cronică la pacienții cu intoxicație cronică alcoolică este mai frecventă decât afectarea hepatică cronică solitară.

TRATAMENTUL ENDOSCOPIC MINIM-INVAZIV AL LEZIUNILOR PRECANCEROASE ȘI AL CANCERULUI PRECOCE DIN TRACTUL GASTROINTESTINAL

Ghidirim Gheorghe, Mișin Igor,
Istrate Viorel, Bodrug Nicolae,
USMF „Nicolae Testemițanu”, Chișinău,
Republica Moldova

Summary. *Endoscopic Mucosectomy (Endoscopic Mucosal Resection (EMR) and Endoscopic Submucosal Dissection (ESD)) is a minim-invasive surgical treatment of dysplastic and neoplastic precancerous lesions and early cancer of the gastro-intestinal tract (GIT). The endoscopic treatment, as an alternative to classic surgery, judging by results, it is equally effective, and from physiological point of view more advanced. The aim of study was to study different endoscopic treatment of dysplastic and neoplastic precancerous lesions and early cancer of the GIT.*

Introducere. Mucosectomia endoscopică (ME) [rezeția endoscopică de mucoasă (REM) și disecția endoscopică submucoasă (DES)] este metoda minim-invazivă de tratament chirurgical al leziunilor displazice și neoplazice precanceroase, precum și a cancerului precoce al tractului gastrointestinal (TGI). Tratamentul endoscopic, ca alternativă a chirurgiei clasice, în baza rezultatelor, este la fel de eficient, iar din punct de vedere fiziologic este mai avansat.

Scopul studiului: cercetarea diverselor metode endoscopice de tratament a leziunilor displazice, neoplazice precanceroase și al cancerului precoce al TGI.

Material și metode. În perioada 2006-2011 am efectuat tratament endoscopic la 154 pacienți cu 170 de leziuni displazice și neoplazii ale TGI. Pentru leziuni esofagiene (n=30), gastrice (n=78), duodenale (n=16), inclusiv vateriene (n=13), de colon și rectum